

Opis systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym Kaliszu Pomorskim

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

I. Cele systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

II. Role organów Banku

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.
2. Komitet audytu wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie systemu kontroli wewnętrznej.
3. Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/ komórkach/ stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.

III. Schemat organizacji trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej Banku.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w

procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

2. Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matryce funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

IV. Funkcja kontroli

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniono funkcję kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli.

V. Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność komórki do spraw zgodności i komórki audytu wewnętrznego

1. W Banku funkcjonuje stanowisko do spraw zgodności organizacyjnie podlegające bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku.
2. Do zadań Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej należy:
 - 1) prowadzenie rejestru naruszeń compliance;
 - 2) sporządzanie na potrzeby Zarządu i Rady Nadzorczej informacji dotyczących stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności, zmian w poziomie ryzyka;
 - 3) przedstawianie Zarządowi propozycji działań, które będą miały na celu minimalizowanie powstałego ryzyka braku zgodności i ograniczanie występowania takich naruszeń przepisów prawa i norm postępowania w przyszłości;
 - 4) bieżące informowanie Zarządu o przypadkach występowania istotnych naruszeń compliance;
 - 5) monitorowanie na bieżąco zmian w zewnętrznych przepisach prawa; informowanie pracowników Banku, w sposób ogólnie dostępny (wewnętrzną pocztą elektroniczną),

- o zaistniałych zmianach w zewnętrznych przepisach prawa;
- 6) opiniowanie nowych produktów lub procesów pod kątem ryzyka ewentualnego wystąpienia zdarzeń compliance;
 - 7) uzyskanie opinii kancelarii prawnej obsługującej Bank w odniesieniu do procedur wewnętrznych lub wzorów umów, pod kątem ich zgodności z zewnętrznymi przepisami prawa oraz występowania ewentualnych zapisów, które mogłyby wygenerować naruszenie compliance (z wyjątkiem wzorów przygotowywanych przez Spółdzielnię lub Bank Zrzeszający);
 - 8) opiniowanie materiałów reklamowych Banku (z wyjątkiem materiałów przygotowywanych przez Bank Zrzeszający);
 - 9) monitorowanie terminowości i zakresu aktualizacji procedur wewnętrznych; informowanie pracowników Banku, w sposób ogólnie dostępny (pocztą wewnętrzną), o zaistniałych zmianach w procedurach wewnętrznych;
 - 10) monitorowanie realizacji zaleceń wydanych przez podmioty zewnętrzne, w tym przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz Spółdzielnię;
 - 11) monitorowanie realizacji zaleceń wydanych przez Zarząd w wyniku kontroli wewnętrznych;
 - 12) projektowanie, wprowadzanie i stosowanie procedur i metodyk zarządzania ryzykiem braku zgodności;
 - 13) kształtowanie świadomości istnienia ryzyka braku zgodności wśród pracowników Banku;
3. Niezależność komórki ds. zgodności została zapewniona poprzez:
- 1) zapewnienie odpowiedniego usytuowania w strukturze organizacyjnej Banku tj. komórka podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu.
 - 2) Pracownik Stanowiska ds. zgodności ma zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej, tzn. ma prawo zgłaszania zagadnień dotyczących zgodności Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, a także członkom Rady Nadzorczej lub Zarządu Banku.
 - 3) Pracownik Stanowiska ds. zgodności uczestniczy w każdym posiedzeniu Zarządu podczas omawiania zagadnień związanych z systemem kontroli wewnętrznej, zapewnianiem zgodności, audytem wewnętrznym lub kontrolami zewnętrznymi. Ponadto Kierujący komórką ds. zgodności uczestniczy w każdym posiedzeniu Zarządu podczas tematów dotyczących: przyjęcia nowej regulacji wewnętrznej, wprowadzenia nowego produktu, przyjęcia odstępstwa od warunków przyjmowania depozytów bądź udzielania kredytów różnych od warunków standardowych, podejmowania decyzji generujących znaczące ryzyko dla Banku.
 - 4) Pracownik Stanowiska ds. zgodności uczestniczy w posiedzeniach Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu, w przypadku, gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane

z systemem kontroli wewnętrznej, zapewnianiem zgodności, audytem wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem.

4. Niezależność funkcjonowania komórki ds. zgodności zapewnione jest poprzez:
 - 1) Szczególny tryb zwalniania pracownika Komórki ds. zgodności tj. opiniowanie ww. działań przez Radę Nadzorczą, co ma min. za zadanie ochronę pracownika Komórki ds. zgodności przed nieuzasadnionym zwolnieniem,
 - 2) Szczególny tryb wynagradzania tj. kontrola poziomu wynagradzania pracowników Komórki ds. zgodności przez Radę Nadzorczą,
 - 3) Informowanie Komisji Nadzoru Finansowego o zmianie na stanowisku kierującego Komórką ds. zgodności wraz z podaniem przyczyny zmian.
5. Zadania audytu wewnętrznego wykonuje komórka Spółdzielczego System Ochrony SGB.

VI. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez radę nadzorczą.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.